

FOTOGRAFIE V INFORMAČNÍ DOBĚ

Antonín Daněk

danekant@fel.cvut.cz

Vlastnit fotoaparát dnes není nic neobvyklého. Troufнул bych si tvrdit, že každý, pokud fotoaparát sám nevládní, má možnost si jej zapůjčit od někoho z rodiny či přátel. Možnost pořizovat fotografie má tedy téměř každý.

Ani s náklady na fotografování to není nijak zlé. V době digitálních fotoaparátů můžeme fotografovat na znovupoužitelná paměťová média, a tedy výdaje na film odpadají.

Samozřejmě prohlášení, že fotografování není nákladné, je hodně odvážné nebo dokonce nepravdivé. Profesionální fotograf nebo kdokoliv, kdo to s fotografií myslí trochu vážně, musí do výbavy investovat nemalé peníze. Uvažují-li však, že většina fotek pochází z levnějších kompaktních přístrojů, můžu jistě říci, že fotografování je do jisté úrovně velmi dostupné.

Z těchto dvou skutečností vyplývá jeden stále se prohlubující problém. Vzniká enormní množství fotografií, kde valná většina je velmi podprůměrná či vysloveně špatná. Na druhou stranu nám však fotoaparáty, schované v každé druhé kapse, často přináší fotografie, které by jinak nebyly pořízeny, protože profesionální fotografové nemohou být všude. Pak tedy podle věty: „Obsah je král.“, znamená všudypřítomnost fotoaparátů přínos.

Nicméně informační doba nepřinesla jen větší dostupnost fotoaparátů, ale i mnoho řešení, co s obrovským množstvím vzniklých fotografií udělat. Jak je třídit aneb oddělit pomyslné zrna od plev. Jak využít meta-informace a to nejen ty, co přístroje automaticky k fotografii přidávají např. o nastavení expozice, ale i ty, které následně přidá autor fotografie či určitá skupina lidí. V neposlední řadě informační doba přináší mnoho řešení pro zpřístupnění fotografie celému světu, ať už zdarma nebo formou prodeje.

Pravděpodobně tušíte, co zapouzdřuje všechny zmíněné řešení. Ano, jsou to dnes tak populární sociální sítě.

O tom, že sociální sítě jsou intenzivně využívány pro sdílení fotografií, není nejmenších pochyb. Na druhou stranu si ne každý uvědomuje např. to, že Facebook, s nárůstem 850 milionů fotografií každý měsíc (více jak milion každou hodinu), je v podstatě největší¹ databankou (nejen) momentek na světě. Sítí, určených ke sdílení fotografií, je však mnohem více. Jedna z těch profesionálněji laděných je služba Flickr, která čítá 3,4 bilionu² fotografií (Facebook 15 bilionů).

Možná nejdůležitější prvek filtrace spočívá jednoduše v tom, že sociální služby nás nutí se pod všechny obsah podepsat. Protože se chceme před přáteli dobře prezentovat, fotografie před publikací protřídíme.

¹ V čistých počtech fotografií je Facebook druhý, za službou ImageShack, nicméně ta má momentálně více jak 8x menší měsíční nárůst, než Facebook.

² V metrickém systému je bilionu ekvivalentní předpona „tera-“, jinak řečeno milion milionů, či 10¹².

ESEJ PRO KURZ ZPRACOVÁNÍ DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE (Y33DIF)

Osobně považuji za nejmocnější nástroj označování osob na fotografiích. Možnost podívat se pouze na fotografie, na kterých je určitý člověk nebo skupina lidí, je zkrátka nenahraditelná. Služby orientující se více k profesionální fotografii (Flickr) pak využívají ke třídění i EXIF či IPTC záznamy.

Pravda, existují lidé, kteří i tady zkrátka otevrou webový prohlížeč či aplikaci spojenou se sociální sítí a „přetáhnou“ do ní celý obsah své 4 GB paměťové karty, kterou minulý týden zaplnili fotografiemi z dovolené. Takových lidí ale naštěstí není mnoho a většina si uvědomuje, že je pro všechny lepší, když fotky jednou protřídí autor, než aby je potom „třídil“ znovu a zvonu každý, kdo si je chce prohlédnout.

Pokud jde o získání publika pro fotografie, i tady sociální sítě pomohou, ostatně to je jejich základní smysl. Pokud pořídíte vskutku dobrou fotografii, máte např. na Flickr šanci, že se dostane na pomyslné výsluní na titulní stránce, kde mohou fotografii obdivovat statisíce lidí. Ještě důležitější prvek, kterým disponuje snad každá sociální síť, je možnost fotografie komentovat. Flickr šel v tomto dále a umožnil uživatelům získat status profesionála. Můžete tak získat cenou radu od někoho, kdo o fotografii skutečně něco ví.

Na závěr bych zmínil jednu neméně důležitou věc, než ty předchozí, a sice možnost monetizace fotografií. Informační věk zásadně rozvíjí i tuto stránku fotografie, a to v podobě služeb, kam je možné nahrávat fotografie za účelem prodeje. Tyto databanky obvykle umožňují i prodej stejné fotografie s různými rozlišeními a odpovídajícími cenami. To velmi pomáhá prodejnosti, protože mnohdy zákazníkovi stačí pouze malý obrázek a nemůže si kvůli svému projektu dovolit koupit drahou fotografii, v rozlišení určeném pro velkoformátový tisk.

Jak je vidět, informační doba napomáhá mohutné produkci více i méně kvalitních fotografií, ale zároveň pomáhá i řešit problém jejich třídění. Člověk musí uznat, že vzhledem k jejich množství v desítkách bilionů, se jedná o pomoc vskutku efektivní. Nicméně základ řešení problému se asi nikdy nezmění. My sami musíme fotografovat s rozmyslem, momentky řádně třídít a hlavně se nebát používat klávesu „delete“.